SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1289

av Pär Gustafsson (L)

Stärkt sekretess för bouppteckningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att införa ett stärkt sekretesskydd för uppgifter i bouppteckningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Offentlighetsprincipen är en grundläggande del av det svenska samhället och en viktig förutsättning för insyn och rättssäkerhet. Samtidigt måste den enskildes rätt till personlig integritet värnas, särskilt när det gäller uppgifter om privatekonomi, familjeförhållanden och ägande.

Bouppteckningar är i dag som huvudregel offentliga handlingar som registreras hos Skatteverket. De innehåller detaljerade uppgifter om den avlidnes tillgångar och skulder, fastigheter, bankmedel och andra ekonomiska förhållanden. Därutöver framgår uppgifter om efterlevande makar, barn och andra arvingar. Utomstående kan därmed få tillgång till omfattande information om såväl den avlidnes ekonomi som levande anhörigas familjeförhållanden och ekonomiska intressen.

Denna öppenhet medför integritets- och säkerhetsrisker. Uppgifterna kan användas för att kartlägga ekonomiska tillgångar, identifiera potentiella brottsoffer eller utnyttja människor som befinner sig i en utsatt situation efter en anhörigs bortgång. Mot bakgrund av den organiserade brottslighetens utveckling och förekomsten av

ekonomiska bedrägerier finns det anledning att ompröva dagens långtgående offentlighet.

Samtidigt har den tekniska utvecklingen förändrat förutsättningarna för hur offentliga uppgifter kan användas. Information som tidigare krävde omfattande manuellt arbete för att sammanställa kan i dag samlas in, bearbetas och kombineras med andra offentliga register. Därmed kan uppgifter ur bouppteckningar användas för att skapa detaljerade kartläggningar av enskilda människors ekonomiska förhållanden och familjerelationer. Lagstiftningen behöver bättre återspegla de integritetsrisker som följer av denna utveckling.

Det finns legitima skäl till att vissa uppgifter i bouppteckningar ska vara tillgängliga, exempelvis för att säkerställa arvingars och borgenärers rättigheter. Dessa intressen behöver dock inte innebära att samtliga uppgifter ska vara offentliga för vem som helst. Ett stärkt sekretesskydd skulle kunna omfatta ekonomiska och andra integritetskänsliga uppgifter, samtidigt som personer med berättigade intressen även fortsättningsvis ges tillgång till nödvändig information.

Regeringen bör därför se över offentlighets- och sekretesslagstiftningen i syfte att möjliggöra ett stärkt sekretesskydd för bouppteckningar. Rätten till insyn måste vägas mot rätten till personlig integritet och trygghet, även efter ett dödsfall.

Pär Gustafsson (L)